

САТАНА

Ако Бог е съвършено същество, връх на съвършенството, неизбежно се налага въпросът: Как покрай съвършения Бог може да съществува съвсем негативно същество – Сатаната? Бог ли е създал Сатаната? Това би било в противоречие с Божието съвършенство; откъде, значи, се взе Сатаната?

Отговор на тези въпроси ни дава последната книга на Новия завет – Апокалипсисът или Откровението на св. апостол Йоан. Там е писано: „И стана война на небесата: излязоха Михаил и неговите ангели да воюват против Змея; и Змеят воюва заедно със своите ангели, обаче те не надвиха, нито се намери вече място за тях на небето. И свален биде големият Змей, онази старовременна змия, която се нарича Дявол и Сатана, който мами цялата вселена. Свален биде на земята, свалени бидоха и ангелите му заедно с него. И чух силен глас на небесата, който казваше: Сега дойде спасението, силата и царството на нашия Бог и властта на неговия Христос! Защото беше свален клеветникът на нашите братя, който ги клевети денем и нощем пред нашия Бог. А те го победиха чрез кръвта на Агнето и чрез словото на своето свидетелстване: защото не обичаха живота си дотолкова, че да бягат от смъртта. Затова, веселете се, небеса и вие, които живеете в тях! Но горко на вас, земя и море, защото дяволът слезе у вас много разярен, понеже знае, че му остава малко време“ (Откровение, 12, 7-12).

От този библейски текст узнаваме за конфликта между ангелите. Очевидно е, че Бог е създал ангелите добри. Според своя дар – свободна воля, те са имали

възможност за избор. Били поставени на изпитание, дали с послушание и любов да признаят Бога за свой върховен Господар и свободно да се поставят в негова служба. Но у някои ангели се появило високомерие, желание да бъдат Бог. Високомерието е духовен грях. Луцифер, ангелът на светлината, най-отличното Божие създание, и определен брой ангели, които го следвали, отказали послушание на Бога. Оттогава те станали зли духове, демони. И когато Луцифер, Сатаната, съвсем съзнателно се разбунтувал срещу Бога, с цялото си същество и волята си, безвъзвратно, в този момент станал създание най-отдалечено от Бога. Този грях на бунта останал втъкан в неговата същност и така ще остане през цялата вечност. В Библията се нарича с различни имена: Сатана, Син на зората, Веелзевул, старовременна змия, дявол, на лъжата баща, клеветникът на нашите братя и т. н.

Оттук следва, че Бог не е създал Сатаната и злите духове, а те сами, като се разбунтували срещу Бога, съвсем съзнателно и свободно, станали зли! А мощта и способностите, които получил от Бога преди да се разбунтува, Сатаната продължава да притежава. Останал е и продължава да бъде дух в чист вид и затова е духовно същество и тъй като не е изгубил ангелското си естество, той има невъобразими възможности. Нека имаме пред вид, че като чист дух той няма нашите измерения: не е три или четириизмерен, поради което няма нито пространство, нито материя, нито звук, нито мярка, нито храна, нито почивка, нито болест, нито смърт. Всъщност, не е зависим от нито едно от нашите човешки ограничения. Сатаната използва всичките си способности, особено големите познания, в неописуемата омраза към Бога и всички онези, които

желаят свободно да служат на Бога. Той е неприятел, който напада и безпокои, за да постигне целта си.

Демоните мразят Бога, който е само добро. Те мразят светлината, защото те са тъмнина и заблуда. Идват от ада, залели са Земята и гнездят навсякъде. Стремят се най-вече към това да проникнат в духа и тялото на хората, да замъглят съзнанието на човека, да го овладеят и тикнат към вечна гибел. Но християните редовно не съзнават ужасната действителност и опасността, която представляват тези злокобни сили, и затова могат много лесно да попаднат във вечно проклятие.

Ние, въз основа на Откровението, знаем, че Сатаната вече е осъден и изхвърлен въвн (Йоан, 12, 31)⁴ и че той няма никаква власт над Христос, който чрез своята жертва на кръста и своето възкресение го е победил и Той е цар на вселената и всичко създадено, като постепенно всичко на небето и на земята ще стане подвластно на Него. Но на Сатаната е дадено още известно време да съблазнява хората. На него е подвластен целият свят в злото и затова той е княз на този свят (I посл. Йоан, 5, 19)⁵. Поради това, да отричаме съществуването на Сатаната и неговото негативно въздействие на света, всъщност означава да отричаме Христос и неговото спасително въздействие, което чрез неговата Невеста, Църквата, продължава през вековете. Защото Той е дал на Църквата много ясна заповед да „изгонва бесове“. И затова онези, които отричат съществуването на Сатаната, правят голяма

4 „Сега е съд на този свят; сега князът на този свят ще бъде изхвърлен въвн“, но след това Исус казва: „князът на този свят е осъден“ (Йоан, 16,11) (*Бел. прев.*)

5 „и целият свят лежи в лукавия“

услуга на Сатаната, за да може той съвсем необезпокоявано да въздейства на този свят. Такива свещеници и вярващи са истински еретици, защото неговото съществуване е догма на нашата вяра.

Йоан-Павел II по време на молитва с вярващите на първата неделя от Великденските пости през 2002 година, с треперещ глас говореше, че Сатаната е реалност, която непрестанно въздейства на човешките пътища и пътищата на Църквата. Онези, които желаят да омаловажат значението на този факт, се изправят пред опасност и накрая се сблъскват с горчиво разочарование; това е грешка с болезнени последици. Папата така завърши думите си по необичаен начин, като наблегна, изричайки два пъти „МАХНИ СЕ, САТАНО!“

Някои пък могат да го омаловажават, подигравателно да говорят за него и да го осмиват. За такива реакции остроумно отбелязва един екзорцист: „Когато чуете да се говори за дявола, недейте се смя, приятели мои, сякаш е плашило за деца! Дяволът определено е доволен от осмиване, защото това му е от полза, и още как!“